

بابا فرید گنج شکر نے اخلاقیات نوں
انسانی جیون دی کنجی قرار دتا اے۔
گھل کے بیان کرو۔

تعارف :-

بابا فرید اسلام دے میلے تے اعلیٰ اخلاقی
اقدار رکھنے والے صوفی سچے۔ انہاں نے اپنی شاعری
وج اخلاقیات دا درس دتا اے۔ اسلام دی
تعلیمات وج اخلاقیات دا بھروسہ درس موجود
اے جیہڑاں بابا فرید نے آسان پنجابی زبان وج
لوکاں تک پہنچایا اے۔ انہاں نے اپنی شاعری
وج غنور تے تکبر دی نندیا، جسیر شکر دا درس، اسی
ذات دی نفی، رب دی یاد، آخرت دی فکر،
مرداشت تے حسن سلوک، دنیا دی بے ثباتی
تے سچائی دا درس دتا اے۔

بابا فرید گنج شکر :-

بابا فرید گنج شکر پنجابی ادب دے
دے بانی تے مڈھلے شاعرین۔ انہاں نے اپنی
شاعری دے ذریعے دھرتی تے اسلام دا پیغام پھیلایا۔
انہاں دا اصل نام "مسعود" تے لقب "فرید الدین گنج"۔
سچے۔ اوہ 1188ء نوں ملتان دے شہر کوٹھیوال
وج جمال الدین دے گھر جے۔ انہاں نے مڈھلی
تعلیم اپنی والدہ لوکوں حاصل کیسی۔ انہاں دی
شاعری دا حصہ بابا گرو نانک نے اپنی کتاب
"نور مرآۃ" وج وی شامل کیتا اے۔ انہاں نے
اپنے اخلاق تے پیارو محبت نال ہر صفت دے بہت
سارے لوکاں نوں مسلمان کیتا اے۔

اخلاقیات دادرس

1) غرور سے تکبر دیں ندیا،

شاعری دے ذریعے غرور سے تکبر دیں مذمت
ایسی اس نے عاجزی سے انسان دی دادرس
دنا اسے مٹی نال بنے ہوئے بندے نور ایہ
زیب شیش دینا نہ اوج اپنی حیاتی غرور سے
تکبر نال گزارے۔ قرآن پاک وحی اللہ تعالیٰ
فرماندے ہیں:

”زمین سے اتر اتر کے نہ چل۔“

بابا فرید فرماندے ہیں کہ انسان نور جاویدا
کہ ٹوٹے ٹپے یعنی غرور تکبر، کینہ حسد سے بغض
نور ختم کرے عاجزی سے انسان دی اختیار کرے
کیونکہ ایہ سب کچھ اللہ تعالیٰ نور دی پسند نہیں۔

میں میداں صاف کر، ٹوٹے ٹپے لا
اے مول نہ اوسی، دوزخ سندی بھلا

2) صبر شکر دادرس

بابا فرید نے ہر حال وحی
انسان نور صبر شکر سے قناعت پسندی دادرس
دنا اسے۔ اوج فرماندے ہیں کہ انسان نور جاویدا
اسے کہ ہر حال وحی اللہ تعالیٰ دی رضا وحی راضی
رہے کسی دھڑے نور حسد نہ کرے۔

روکھی سوکھی کھائے، بھڈا پانی پی
فریداویکھ پرائی چو پٹری، نہ ترستا بھل جی

3) نماز دادرس:

بابا فرید نماز با بندی مثال ہے
 باجماعت ادا کر دے۔ ایسے لکھی انہوں نے لوگال
 نوں دی غازی ادائیگی دی تہقیر کیتی۔ غازی
 اسلام دا اہم رکن اے تہ قرآن پاک فتح کیتی وار
 غازی احکم آثارے۔ غازی انسان نوں سرائی تے ہے
 حیاتی توں توہم دی اے۔ ایسے توں عداوت
 غازی نوں جنت دی کنجی قرار دتا لیا اے۔ بابا فرید
 فرماندے نیں۔

اٹھ فرید اوہو ساج، صبح نماز گزار
 جو سر سائیں نہ نویں، سو سرکپ اتار

عارف عبدالحق اپنی کتاب سر پڑ چول وچ
 لکھدے نیں کہ بابا جی نے اپنی ساری حیاتی
 کر دی دی نماز وچ غفلت نیں دوری سی۔

4) میں دی نفی:

بابا فرید دی شاعری دی
 سب توں جنگی گل ایہ کہ اوہ "فرید" کہہ کے
 اپنے آپ نوں نصیحت کر کے لوکاں نوں سمجھاندے
 نیں۔ اوہ فرماندے نیں کہ اپنے تباہواں دی
 وجہ توں زندگالاہویا اے لکیر لوک سینوں
 درویش کہندے نیں۔ ایہ اپنی ذات دی
 نفی دی سب توں وڈی مثال اے۔

کالے میڈے کپڑے، کالا میڈا اولیس
 گناہیں بھریا میں پھراں، لوک کہیں درویش

Day 5: آخرت دی فکر:

بابا فرید نے آخرت دی فکر دل دی توجہ دلائی اے۔ اوہ کہندے نیں کہ ایس دنیا وچ ہمیشہ کسی وی شیئر رہنا۔ انسان نور جاویدا اے کہ اپنے دنیا وچ آں دامن مقصد پورا کرے تے آخرت گنتی تیاری کرے۔

وکیہ فرید اجو حقیا تری داڑھی ہوئی بھور
اگلے نیڑے اگیا، پچھاں رہ گیا دور

6: سچائی دا درس:

بابا فرید گنج شکر اپنی شاعری دے ذریعے انسان نوں سچائی دا درس دیندے نیں۔ اوہ کہندے نیں کہ انسان نوں جھوٹ دی راہ چھڈ کے سچ بولنا جاویدا اے۔

سچ دھم بولیے، جھوٹ نہ بولیے
جو سر دسلے، واٹ مریداں بولیے

7: حسن سلوک تے برداشت دا درس:

بابا فرید نے انسان نوں دو جیاں دی کل برداشت کرنا دی ترغیب دتی اے۔ اوہ کہندے نیں کہ مٹے جواب دینا نال انسان عقلمند نیں اکھیا جاندا۔ قرآن پاک وچ اللہ تعالیٰ دا ارشاد اے:

”رحمن دے بندے اوہ نیں جیہڑے زمین تے عاجزی تے نرمی نال شروع تے جیہڑے جابلے انہاں نال کوئی گل کرن لکھن تے اوہ کہندے نیں سلام ہووے۔ (القرآن)“

Date: _____

Day: _____

مکدی گل : مکدی گل ایہہ کہ بابا فرید

نہ صرف صوفی تے ولی سر بلکہ الی وڈے
شاعر تے مبلغ وی سر۔ انہاں نے اپنی شاعری
دے ذریعے اخلاق دا پیغام دتا اے۔ بقول حضرت انسید:

”بابا فرید نے اخلاق نوں سنوارن تے کس دار نوں
بناوے لی کو شش گیتی اے۔ انہاں دا
ایہہ طریقہ ہر مومن تے کافر دے دل نوں
مولا لیندا اے۔“